

SFRM

Svensk Förening för Rehabiliteringsmedicin

*Rehabilitering
- vägen framåt*

Verksamhetsberättelse April 2017 - Maj 2018

Svensk Förening för Rehabiliteringsmedicin

Till årsmötet 2018-05-08

Styrelsens verksamhetsberättelse

Föreningens årsmöte hölls 2017-04-05 i samband med Rehabveckan i Uppsala. Svensk förening för rehabiliteringsmedicin (Sfrm) är en specialitetsförening inom Svenska Läkarförbundet och en sektion inom Svenska Läkaresällskapet.

Föreningens styrelse verksamhetsår 2017-2018:

Marianne Lannsjö, ordförande, Sandviken
Anna Saric, utbildningsgruppens ordförande, Umeå
Gunilla Brodda Jansen, vetenskaplig sekreterare, Stockholm
Xiaolei Hu, kassör, Umeå
Wolfram Antepohl, informationsansvarig, Linköping
Ulla-Britt Gripenstedt, sekreterare, Danderyd
Hans Westergren, ledamot, Lund
Matilda Nordström, ST-läkarrepresentant, Danderyd
Daniel Dahlgren, ST-läkarsuppleant, Danderyd

Revisorer

Carl Molander
Karin Rudling

Valberedningen

Karin Rudling
Kristian Borg
Mikael Waller
Britt-Marie Stålnacke

Internationell representation

Katharina Stibrant Sunnerhagen, representant i ISPRM, ESPRM samt UEMS. Del av Editorial board, Journal of Rehabilitation Medicine, Acta Scandinavica Neurologica, Disability and Rehabilitation, Rehab Research and Practice och Frontiers in Stroke.

Kristian Borg, representant i EARM, European Academy of Rehabilitation och i ESPRM. President of Baltic and North Sea Forum of PRM och member of the scientific committee ESPRM, Chief-editor i Journal of Rehabilitation Medicine.

Richard Levi, ingår i Editorial board i Spinal Cord och i Neurology.

Jan Lexell, senior editor i AAPRM's tidskrift PM&R till och med 2017. Medlem i Medicinska kommittén i International Paralympic Committee, omvald för en ny period 2018-2022. Ordförande i medicinska kommittén i Svenska Parasportförbundet

Karin Rudling, National Manager för UEMS-ESPRM samt ISPRM representant.

Delegat i Svenska Läkaresällskapets språkvårdsnämnd

Monica von Heijne

Antal medlemmar

Antal medlemmar: 231 (220 föregående år)

Antal fullt betalande medlemmar: 152 (174 föregående år)

Året som gått

Rehabveckan 2017

Föreningens vetenskapliga sammankomst 2017 ägde rum under Rehabiliteringsmedicinska veckan som hölls i Uppsala i samarbete med Rehabiliteringsmedicinska sektionen och Smärtcentrum, Akademiska sjukhuset. Programmet hade som tema **Inte vanlig trötthet**. Rehabveckan var välbesökt med över 334 deltagare och gav ett överskott på drygt 85 000 kr.

Styrelsens möten och verksamhet

Styrelsen har hållit två möten i Stockholm och har haft sju telefon/Skype-möten förutom ett konstituerande möte i direkt anslutning till förra årsmötet 2017-04-05.

Brev till Barn-, äldre- och jämställdhetsminister Åsa Regnér angående LSS/personlig assistans

Högsta Domstolen skärpte i en aktuell dom tolkningen av regelsystemet för personlig assistans och Försäkringskassan signalerade att man såg sig tvungen att tillämpa tolkningen. Styrelsen (genom Wolfram Antepohl) formulerade ett brev där vi beskrev vår oro över hur människor med stora funktionsnedsättningar kan drabbas. Vi rekommenderade att man omedelbart ser över behovet av en lagändring för att förhindra dessa drastiska konsekvenser. Vi fick svar från ministern genom hennes brevhandläggare där hon bemötte vårt brev men också uttryckligt tackade för vår skrivelse. Svaret lades ut på hemsidan.

Brev till socialminister Agneta Strandhäll angående att Försäkringskassans snäva bedömningar stör rehabiliteringsprocesser

I brevet från styrelsen (genom Wolfram Antepohl och Marianne Lannsjö) lyfte vi upp flera olika problem i samarbetet med Försäkringskassan och framför allt följer i form av att patienter får en icke-rättssäkerbedömning och att rehabiliteringsprocesserna blir allvarligt störda. Bakgrunden till brevet var en omfattande mailväxling bland läkare inom rehabiliteringsmedicin som speglade stora svårigheter och hög grad av frustration. Vi fick svar där man redovisade vad man gjort och planerar göra samt tackade för brevet och uttryckte att man värdesätter att få ta del av synpunkter och erfarenheter från professionerna. Brevet och dess svar finns publicerat på hemsidan.

Hemsidan

Informationsansvarig Wolfram Antepohl har tillsammans med ST-läkarsuppleant Daniel Dahlgren ytterligare arbetat med att aktualisera innehållet på hemsidan. Vi har också en handläggare som hjälper oss med publiceringar, Stefan Arousell. Han har varit anställd av föreningen på timmar men under året har det ändrats till att vi kan köpa tid av honom per timmar från Rehabiliteringsmedicinska kliniken, Danderyds sjukhus AB, Stockholm.

Medlemskontakter

Viktigaste informationskällan om föreningens arbete är hemsidan www.sfrm.se. Vi har under året arbetat med att få till ytterligare en kontaktväg. Via Svenska Läkarförbundets (SLF) medlemssystem kan vi nu skicka ut mail till våra medlemmar och få adresslappar till de som ej angivit mail-adress till SLF. Ett nyhetsbrev skickades ut i januari. De problem som visat sig är att många har

angivit fel mailadress och att flera har brandväggar som är så ”stränga” att mailet utestängts. Det finns också felaktiga postadresser i systemet. SLF komer att bygga om sitt system till att bli mer modernt och välfungerande. Vi kommer att fortsätta arbetet med att möjliggöra bättre kommunikation.

Säker Traumavård

Överläkare Alison Godbolt, Rehabiliteringsmedicin, Danderyds sjukhus har under året efterträtt Karin Rudling, som representant för föreningen i styrgruppen för Säker traumavård. Styrgruppens syfte är att sätta utvärderingar av traumavårdkedjorna i Sverige, inklusive rehabiliteringsinnehållet inom akutsjukhusen.

Metodgrupp för utveckling av försäkringsmedicinska utredningar inom assistansersättning

Ordförande har fortsatt ingå i metodgruppen. Till stor del har arbetet legat nere under 2017-2018 på grund av svårigheter att få med en psykolog till gruppen. Avsikten är att återuppta arbetet när det löst sig.

Remisser maj 2017 till april 2018

Utredningen ”Kvalitet i välfärden-bättre upphandling och uppföljning” (SOU 2017:38) Gem 2017/0194

Styrelsen genom Gunilla Brodda Jansen lyfte Rehabiliteringsmedicins roll för kvalitet genom patientcentrerat arbete, teamarbete kring rehabplan. Genom välfungerande Rehabiliteringsmedicinsk enhet inom varje region säkerställs kvalitet och vårdresultat för flera kroniska sjukdomstillstånd.

Kunskapsbaserad och jämlik vård (SOU:48)

Styrelsen genom Marianne Lannsjö, betonade i remissvaret nödvändigheten att rehabiliteringsmedicin, och inte enbart ”rehabilitering” i ett brett perspektiv, måste vara en tydlig del i arbetet med kunskapsstöd för att nå god kvalitet och främja jämlik vård.

Ny lag om koordineringsinsatser inom hälso- och sjukvården (proposition DS 2018:5)

Styrelsen genom Gunilla Brodda Jansen uttryckte att vi såg mycket positivt på skrivelsen som helhet då den i mycket riktar sig till grupper av patienter som specialiteten handhar: patienter med förvärvade hjärnskador, ryggmärgsskador, kroniska neurologiska sjukdomar samt patienter med långvariga smärtor. Dessa patientgrupper har ett omfattande och ofta stort behov av koordineringsinsatser från sjukvård, kommun, stat, arbetsgivare samt Försäkringskassa för att kunna återfå autonomi och funktionsförmåga i vardag.

Bastjänstgöring för läkare Ds 2017:56

Svensk förening för Rehabiliteringsmedicin (SFRM) välkomnar förslaget om en bastjänstgöring (BT) med syfte att skapa ett sammanhållet utbildningssystem för den nytexaminerade legitimerade läkaren på sin väg mot att bli specialistläkare. (Anna Saric)

Synpunkter på remissversion av Nationella riktlinjer för vård vid stroke

Styrelsen uttryckte vår tillfredsställelse över att den nya versionen av de nationella strokeriktlinjerna har ett tydligt ökat fokus på rehabilitering.

(Xiaolei Hu)

Läkarförbundet

Ordförande har deltagit i Läkarförbundets representantskapsmöte 2017-11-06 och 2018-04-17. Vid mötet 2018-04-17 deltog också Ulla-Britt Gripenstedt.

Mötet bjuder in representanter för samtliga specialitetsföreningar i Läkarförbundet för att belysa och diskutera viktiga frågor.

Frågor som aktualiserats är kunskapsstyrningsprojektet, fortsatt vidareutbildning, SPUR och utvecklingen inom det, SBU's arbete med beslutsunderlag, Socialstyrelsens arbete med nivåstrukturering inom vården med mera.

Vetenskapliga sekreteraren, internationell representation

Föreningens vetenskapliga sammankomst 2017 hölls under Rehabiliteringsmedicinska veckan som arrangerades i Uppsala 2017-04-04—06 i samarbete med Rehabiliteringsmedicinska sektionen och Smärtcentrum, Akademiska sjukhuset. Då presenterades ett flertal vetenskapliga arbeten i posterform och föredrag.

Kristian Borg har varit på Baltic and North Sea Forum of PRM möte i Maastricht och EARM (European Academy of Rehabilitation Medicine) möte i Hannover under 2017.

Karin Rudling har bevistat ESPRM-möte (European Society of Physical and Rehabilitation Medicine) i Kiev mars 2018.

Föreningens ansökan om att få anordna ISPRM (International Society of Physical and Rehabilitation Medicine) konferens 2021 i Göteborg kom på andra plats med en rösts underskott gentemot Lissabon.

Kristian Borg i samarbete med föreningen arrangerade möte för EARM i Uppsala i samband med Rehabveckan 2017.

Jan Lexell och deltog på plats i Paralympics i PyongChang, Korea i mars 2018.

Kristian Borg och Katharina Stibrant Sunnerhagen har deltagit i författande av ”White Book, a conceptual description of physical and rehabilitation medicine” – en beskrivning av rehabiliteringsmedicin i Europa. Boken är just i dagarna klar och kan beställas.

Föreningen kommer tillsammans med Stockholms sjukhem att vara värd för nästa möte för UEMS-prm (European Union of Medical Specialists, Physical and Rehabilitation Medicine) i Stockholm 2018-09-06--08.

Utbildningsgruppen

Anna Saric är ordförande och Richard Levi, Michael Waller, Åsa Jidhage, Hans Westergren, Huan-Ji Dong, Wolfram Antepohl (SPUR-samordnare) samt Charikleia Pappa ingår i gruppen. Gruppen har setts ett par gånger via telefon och länk samt kommunicerat via mail. Fokus har legat på att se över behov av SK-kurser i samarbete med ST-rådet och i dialog med Socialstyrelsen.

Utbildningsgruppen har gett sina synpunkter på den utbildningsbok som

smärtläkarföreningen utarbetat till specialistexamen i smärtlindring, samt svarat på remiss från Socialdepartementet gällande bastjänstgöring för läkare. Arbetet med att se över checklista till målbeskrivning 2015:8 är påbörjad. Intresse finns för specialistexamen från ST-läkarna. Förutsättningar och upplägg har diskuterats men någon examen är inte hållen eller planerad ännu i år.

ST-läkare

ST-läkarrepresentanterna Matilda Nordström och Daniel Dahlgren, har lagt ner betydande arbete på att företräda ST-läkarnas intresseområden i SFRM:s styrelse och i samarbete med ST-rådet.

ST-rådet har initierat en första kontakt med det nystartade studierektorsnätverket genom dess ordförande Johan Alinder.

Den del av hemsidan (sfrm.se) som rör utbildning har förtydligats och uppdaterats.

ST-rådet har sammanställt ett förslag på planering för framtida kurser för ST-läkare och arbetar fortlöpande med att driva på för att kurser skall hållas.

För att synliggöra rehabiliteringsmedicin har st-rådet motiverat tidningen Moderna läkare att skriva en artikel där tre av landets ST-läkare intervjuas. ST-rådet har även representerat SFRM på AT-stämman i Stockholm 12-13 april 2018. I samarbete med nätverket för vuxenhabiliteringsläkare har ST-rådet sammanställt en lista över klinker som kan ta emot ST-läkare för placering/auskultation, listan finns att tillgå på hemsidan.

Informationsansvarig i ST-rådet skickar regelbundet informationsmail till landets ST-läkarnätverk.

ST-dagen i Jönköping 7 maj 2018 har planerats.

Representanter ur ST-rådet deltar regelbundet i utbildningsgruppens arbete.

SPUR samordnare

Under år 2017 genomfördes två SPUR-inspektioner: En ”klassisk” inspektion med två inspektörer på plats på Rehabiliteringsmedicinska universitetskliniken på Danderyds sjukhus. Dessutom en inspektion i ett nytt format: Videobaserad intervju som kompletterade en inspektion av ”Hälsostaden! I Ängelholm, där rehabiliteringsmedicinsk verksamhet ingår. Båda verksamheterna blev godkända med gott resultat och rapporterna finns publicerade via Lipus. Inspektionsformen med videointervju utvecklades efter tidigare inte helt positiva erfarenheter med enbart telefonintervju i ett liknande scenario i Hässleholm. Videointervjun med ST-läkarna i Ängelholm hade nu föregåtts av omfattande dokumentation från de ”övergripande” inspektörerna samt avstämning (via mail) med verksamhetschef, studierektor och handledare. Erfarenheterna med detta koncept var positiva och bedöms kunna tillämpas vid framtida ”övergripande” inspektioner vid enheter där rehabmedicin ingår som del i en större verksamhet (t.ex. medicinklinik) och har en liten utbildningsvolym.

Behov av ny SPUR-samordnare: Jag har nu varit SPUR-samordnare sedan 2011.

Under de senaste åren har mitt uppdrag som verksamhetschef på Rehabiliteringsmedicinska kliniken fyllts på med åtagande i WebRehab, NoSCoS, NordicSCIR, SFRMs styrelse och nu senast Ryggmärgsskadecentrum Göteborg. Samtidigt ställer Lipus ökade krav på professionalisering av studierektorsuppdraget och har bl. a. föreslagit en fast arvodering. Jag ser idag inte

att jag har förutsättningar att sköta uppdraget på ett bra sätt (vilket delvis märks på det låga antalet inspektioner under 2017) och har därför försökt att hitta en efterträdare under de senaste 1,5 åren - tyvärr utan att lyckas. Jag anser också att det finns fördelar med en viss "omsättning" när det gäller denna typ av uppdrag och väljer därför att lämna uppdraget i samband med SFRMs årsmöte 2018. Förutsättningarna för någon annan att ta över uppdraget ser jag fortfarande som goda, bland annat finns idag ett antal utbildade och engagerade inspektörer samt en uppdaterad plan för framtida inspektioner. Jag hoppas att det finns någon som är villig att axla uppdraget. Att vara senior ST eller yngre specialist tror jag inte är en nackdel i sammanhanget. SPUR-inspektörer är Monica von Heijne (Danderyd), Anders Häggström (Örebro), Carin Persson (Danderyd), Lena Ahnlund (Västerås), Anna Nilsson (Falun), Bertil Tufvesson (Orup), Ursula Heldmann (Malmö) och Wolfram Antepohl (Linköping). (Wolfram Antepohl)

Ekonomisk redovisning för SFRM räkenskapsåret

Skattmästare Xiaolei Hu rapporterar att Sfrm's ekonomi är fortsatt god. SFRM har drygt 514 000 kr i bankmedel vid årsskiftet 2017-2018. Föreningen har 231 medlemmar, varav 152 fullt betalande medlemmar. Huvudsakliga intäkter kommer från medlemsavgifter och den framgångsrika Rehabveckan. Föreningens utgifter består av styrelsearbete, administration kring hemsidan och en stor utgift för medlemskap och deltagande i internationella föreningar ISPRM, ESPRM och UEMS. Under detta verksamhetsår har Rehabveckan signifikant bidragit till intäkter. Tillsammans med förbättrade intäkterna från medlemsavgifter, vilket avgjorde en fortsättning med gott ekonomiskt resultat.

2018-04-26
Marianne Lannsjö
Ordförande